

معاون وزیر جهاد کشاورزی تشریح کرد

خوداتکایی شکر در برنامه اقتصاد مقاومتی

سال ۱۳۸۳ رسیده بود سیاست‌های نادرست و ناکارآمد دولت نهم این رقم را به ۲۵/۲ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش داد. پایمردی مدیران و کارکنان صنعت قند و برخی از نمایندگان مجلس و شماری از دلسوزان شرایط را برگرداند و ضریب خوداتکایی قند و شکر به ۵۸ درصد در سال ۱۳۹۳ رسیده است که رشدی بیش از ۱۰۰ درصد نسبت به سال ۱۳۸۷ را تجربه کرده است. ادامه در صفحه ۲

شد. مهندس عباس کشاورز از معاونان ارشد وزارت جهاد کشاورزی سیاست‌ها و حمایت‌های این وزارتخانه را برای رسیدن به مرزهای مطمئن در تولید ۸ محصول از جمله شکر را تشریح کرد.

ضریب خوداتکایی قند و شکر

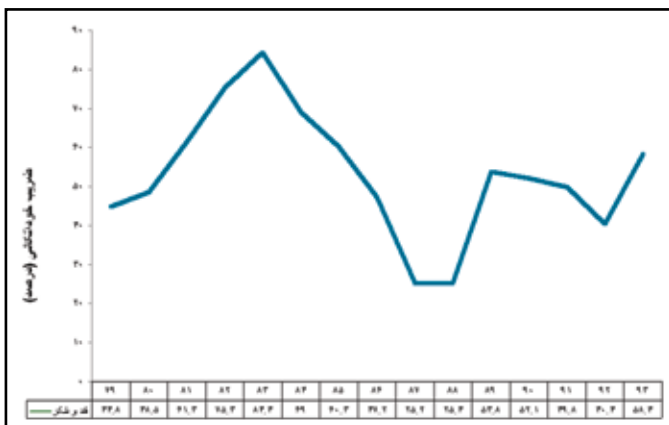
بر اساس آمار ارائه شده از سوی معاون وزیر جهاد کشاورزی در حالی که ضریب خوداتکایی ایران به قند و شکر تولید داخلی به ۸۴/۴ درصد در

سرزمین پهناور ایران استعداد و آمادگی دارد که تولید محصولات کشاورزی اساسی را به میزان مصرف برساند و تا جایی که ممکن است و صرفه اقتصادی دارد راه واردات را ببندد، اما به دلایل پرشمار که جای بحث آن در نوشته‌های دیگر است، این اتفاق هنوز نیفتاده است.

یکی از این دلایل شاید بی‌اعتنایی نسبت به مقوله خوداتکایی با لحاظ کردن ابعاد اقتصادی از سوی مدیران ارشد و یا مدیران میانی از سر عمد یا از سر سهو باشد. این گروه مؤثر توانسته‌اند تا امروز توجه به مسأله را در عمل منحرف کرده و شرایط را به نفع واردات رقم بزنند. اما سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، برنامه و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور و تأکید مقام‌های عالی‌رتبه این است که ایران در مسیر رشد پایدار و توسعه کشاورزی با رویکرد محصولات اساسی به ویژه ۸ محصول اصلی از جمله محصول شکر گام بردارد.

چند روز پیش و در جریان یک سمینار که در محل مؤسسه عالی آموزش و پژوهش در برنامه‌ریزی و مدیریت برگزار

نمودار ضریب خوداتکایی قند و شکر طی سال‌های ۷۹ تا ۹۳

در صفحات دیگر می‌خوانید:

بازار یا نصف واردات شکر پارسال مدیریت شد

صفحه ۸

آیا چین یکبار دیگر بازار شکر جهان را نجات خواهد داد

صفحه ۶

اولین برآورد تراز جهانی شکر در سال ۱۶-۲۰۱۵

صفحه ۴

مهندس نسیم صادقی: مصرف آب اولویت ماست

صفحه ۲

سرمقاله

رشد تولید تضمین‌کننده اقتصاد بدون نفت

بهمن دانایی

حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی رییس‌جمهور ایران در روزی که بودجه ۱۳۹۵ کل کشور را به مجلس قانونگذاری ارائه کرد گفت: وابستگی بودجه به درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام به حداقل رسیده و کمتر از ۲۵ درصد درآمد کل بودجه از این محل است. این سخنان آقای رییس‌جمهور با تفسیرهای متفاوت کارشناسان و اقتصاددانان و فعالان صنعت مواجه شد. یک دسته از تفسیرها این بود که چون قیمت در بازارهای جهانی به کمترین اندازه در ۱۲ سال گذشته سقوط کرده است و همچنین عربستان سعودی در رویارویی با ایران میزان تولیدش را افزایش داده و بازار را لبریز از نفت کرده است ایران توانایی بیشتری برای کسب درآمد نفت ندارد. اگر این فرض را کنار بگذاریم و خوش‌بینانه نگاه کنیم که دولت یازدهم قصد دارد از محلی غیر از صادرات نفت، مخارج اداره کشور را تأمین کند، به این پرسش می‌رسیم که این محل کجاست؟ بدون چون و چرا باید پذیرفت که اخذ مالیات از صاحبان کسب و کار در سطوح خرد و میانه و کارمندان و کارگران ایران، محل کسب درآمد از محل مالیات به حساب می‌آیند و البته مالیات بر واردات و حقوق و عوارض گمرک نیز قابل توجه است.

ادامه در صفحه ۲

مادداشت

پس از برجام معجزه نمی‌شود

رشد تولید ناخالص داخلی به مثابه مهم‌ترین نشانگر پیشرفت مادی جامعه‌ها، در ایران متأسفانه با شروع دهه ۱۳۹۰ متوقف شده است. رشد بیکاری تحویل‌کردگان، انبار شدن تولیدات فولاد، سیمان، لوازم خانگی، تهیدست شدن طبقه متوسط جامعه و کاهش درآمد سرانه ایرانیان، کاهش تولید و صادرات نفت و کاهش درآمدهای دولت از پیامدهای محسوس توقف رشد تولید ملی بوده است. دلسردی، دلزدگی، احساس ناامیدی و حسرت و ترسیم چشم‌اندازی مبهم از آینده در میان ایرانیان نیز از پیامدهای این وضعیت بوده است.

ادامه در صفحه ۳

خوداتکایی شکر در برنامه اقتصاد مقاومتی

مهندس عباس کشاورز سیاست‌های اجرایی درباره ۸ محصول اصلی از جمله شکر در جدول ۳ درج شده است. همان‌طور که ارقام این جدول نشان می‌دهد درصد خوداتکایی در سال ۱۳۹۵ برای شکر ۶۲ درصد و در سال ۱۳۹۹ معادل ۷۴ درصد خواهد بود. میزان واردات پیش‌بینی شده شکر در این گزارش برای سال ۱۳۹۵ رقمی معادل ۹۲۸ هزار تن و در سال ۱۳۹۹ برابر با ۶۴۶ هزار تن خواهد شد.

اعتبارات و تسهیلات

جداول ارایه شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی نشان می‌دهد که برای ۸ محصول عمده کشاورزی اعتبارات و تسهیلات خاصی برای سال ۱۳۹۵ تدارک دیده شده است که در جدول زیر ارقام آن را می‌بینید. بر اساس این سیاست‌ها تولید ۵۷۳۸ هزار تن چغندر در سال آینده در دستور کار دولت است.

اعتبارات و تسهیلات مورد نیاز طرح‌های مرتبط با محصولات زراعی در سال ۹۵

مبالغ به میلیارد ریال

طرح	هدف کمی (هزار تن)	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	كمك بلاعوض	یارانه كود و بذر	هزینه‌های	تأمین ارزی بخش خصوصی (میلیون دلار)	یارانه کاهش سود تسهیلات	تسهیلات زیرساختی مورد نیاز (کم بهره)	سرمایه در گردش
چغندر قند	۵۷۳۸	۷۰	۶۷	۱۵۲	۷	۱	۲۶	۱۰۲	۲۷۰۷

اعتبارات و تسهیلات مورد نیاز طرح‌های مرتبط با محصولات زراعی طی سال‌های ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹

مبالغ به میلیارد ریال

طرح	هدف کمی (هزار تن)	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	كمك بلاعوض	یارانه كود و بذر	هزینه‌های	تأمین ارزی بخش خصوصی (میلیون دلار)	یارانه کاهش سود تسهیلات	تسهیلات زیرساختی مورد نیاز (کم بهره)	سرمایه در گردش
چغندر قند	۳۳۰۰۰	۴۵۷	۵۹۴	۵۲۰	۴۶	۶	۲۰۴	۸۱۶	۱۳۷۶۳

سیاست‌های اجرایی طرح‌های اقتصاد مقاومتی پیش‌بینی تغییرات کمی تغییرات میزان واردات و درصد خوداتکایی هشت محصول اساسی در طی اجرای برنامه

متوسط میزان واردات طی سه سال اخیر	متوسط درصد خوداتکایی طی سه سال اخیر	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۹	
		میزان واردات	درصد خوداتکایی	میزان واردات	درصد خوداتکایی
گندم	۳۶۷۴	۲۱۴۵	۸۴/۶	۷۵	۹۹/۵
برنج	۱۵۸۹	۱۳۲۵	۵۹/۱	۱۳۴۰	۵۸/۹
جو	۱۱۲۹	۱۰۰۰	۷۵/۶	۴۷۹	۸۸/۷
شکر	۱۴۹۸	۹۲۸	۶۲	۶۴۶	۷۴
روغن	۱۵۶۸	۱۲۸۱	۱۰/۷	۱۰۰۰	۳۳/۳
حبوبات	۱۵۸	۵۶	۹۲/۶	۲۷	۹۶/۶
پنبه	۴۸	۴۱	۶۵/۸	۳۶	۷۴/۹
ذرت	۴۰۹۶	۴۱۷۵	۳۴/۵	۴۰۶۳	۳۹
جمع	۱۳۷۶۰	۱۰۹۵۱		۷۶۶۶	

رشد تغییرات سطوح زیر کشت چغندر قند، کلزا و پنبه طی سال‌های ۸۳ الی ۹۲

ادامه از صفحه اول

آن با افزایش به ۱۰۹ هزار هکتار در سال ۱۳۹۰ رسید. در سال ۱۳۹۲ و بر اساس این گزارش سطح زیر کشت چغندر قند ۸۳ هزار هکتار بوده است.

سیاست‌های اجرایی طرح اقتصاد مقاومتی در گزارش مشروح ارایه شده از طرف

آمارهای ارایه شده از طرف معاون وزیر جهاد کشاورزی نشان می‌دهد سطح زیر کشت چغندر قند که در سال ۱۳۸۳ معادل ۱۵۶ هزار هکتار بود با توجه به سیاست‌های عجیب دولت نهم به ۵۱ هزار هکتار در سال ۱۳۸۷ سقوط کرد و پس از

رشد تولید تضمین‌کننده اقتصاد بدون نفت

ادامه از صفحه اول

در شرایط ادامه رکود فعلی آیا تولید می‌تواند محل رشد درآمدهای مالیاتی باشد؟ تجربه نشان می‌دهد که پاسخ منفی است. دست کم در صنعت قند و شکر که به دلیل اتخاذ سیاست‌های غلط که از ناحیه یک فرد و یک مدیر رفته از بخش کشاورزی به روزهای بسیار سخت رسیده است افزایش درآمد مالیاتی برای دولت ناممکن است. کارخانه‌های قند و شکر در دو سال اخیر به شدت زیان‌ده شده‌اند و گرفتاری‌های شدیدی دارند و حتی توانایی پرداخت بدهی‌های خود را نیز ندارند تا برسد به اینکه بخواهند مالیات بیشتری دهند. از شرکت‌هایی که با تصمیمات غلط و بی در پی به زیان‌دهی افتاده‌اند نمی‌توان انتظار مالیات داشت. در صورتی که دولت محترم قصد دارد وعده رییس دولت را محقق کند باید به بخش تولید توجه واقعی و هدفمند کند. یکی از راه‌های رشد تولید این است که درجه رقابت‌پذیری تولید داخلی با واقعی کردن نرخ ارز افزایش یابد. در شرایطی که نرخ تبدیل ریال به دلار را به صورت غیرواقعی در سطحی پایین نگه داریم نمی‌توان انتظار داشت که کالاهای وارداتی دامپینگ شده به سبد مصرف خانوادها راه نیابد.

علاوه بر این دولت محترم برای رشد تولید چاره‌ای جز اینکه برای یک دوره معین از تولید کالاهای استراتژیک حمایت کند و راه را برای تقویت آنها هموار نکند ندارد. نمی‌توان از تولید انتظار داشت که کاستی‌های سیاست‌گذاری به نفع واردات را در یک دوره کوتاه مدت جبران کند.

افزایش رشد تولید برای اینکه ستون محکم مالیات را تشکیل دهد نیازمند مدیرانی است که به این مقوله اعتماد و باور داشته باشند و از صمیم قلب و با همه نیروی مادی و سازمانی راه رشد تولید را صاف کنند. بدون وجود مردان و زنان باورمند به تولید داخلی همواره باید نگران باشیم که سیاست‌های ضد تولید در لباس‌های زیبا و شعارهای فریبنده پایه‌های صنعت را به لرزه درآورد.

در حال حاضر صنعت قند و شکر، لبنیات، کفش و کیف و نساجی و پوشاک و لاستیک و لوازم خانگی و... به محاق رفته‌اند و از آنها نمی‌توان انتظار درآمد مالیاتی داشت. راه را برای تولید باز کنید تا شعار اقتصاد بدون نفت لباس عمل بپوشد.

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت نیشکر دعبل خزاعی خبر داد:

کنترل و کاهش تمام عوامل خطرزا در زنجیره تولید نیشکر در خوزستان

محمدامین روزبخش زاده اظهار کرد: تهیه شواهد کافی برای اثبات قابلیت کنترل عوامل خطرزا در مواد غذایی بر اساس الزامات قانونی و همچنین الزامات مشتری از جمله مواردی است که سازمان‌های دخیل در زنجیره تولید مواد غذایی به آن نیازمندند. وی افزود: استاندارد بین‌المللی سیستم مدیریت ایمنی مواد غذایی، ضمن کنترل و کاهش تمام عوامل خطرزا شناسایی شده، باعث تحویل محصولی سالم به مصرف‌کننده نهایی یا مرحله بعدی از زنجیره تولید می‌شود که کشت و صنعت نیشکر دعبل خزاعی با داشتن شرایط لازم توانست استاندارد بین‌المللی سیستم مدیریت ایمنی مواد غذایی را کسب کند. روزبخش زاده با بیان اینکه شرکت کشت و صنعت نیشکر دعبل خزاعی توانست با رعایت استانداردها و دستورالعمل‌های مربوطه عنوان واحد برتر کیفی استان را از اداره کل استاندارد خوزستان کسب کند، گفت: همچنین محمدامین روزبخش زاده اظهار کرد: تهیه شواهد کافی برای اثبات قابلیت کنترل عوامل خطرزا در مواد غذایی بر اساس الزامات قانونی و همچنین الزامات مشتری از جمله مواردی است که سازمان‌های دخیل در زنجیره تولید مواد غذایی به آن نیازمندند. وی افزود: استاندارد بین‌المللی سیستم مدیریت ایمنی مواد غذایی، ضمن کنترل و کاهش تمام عوامل خطرزا شناسایی شده، باعث تحویل محصولی سالم به مصرف‌کننده نهایی یا مرحله بعدی از زنجیره تولید می‌شود که کشت و صنعت نیشکر دعبل خزاعی با داشتن شرایط لازم توانست استاندارد بین‌المللی سیستم مدیریت ایمنی مواد غذایی را کسب کند. روزبخش زاده با بیان اینکه شرکت کشت و صنعت نیشکر دعبل خزاعی توانست با رعایت استانداردها و دستورالعمل‌های مربوطه عنوان واحد برتر کیفی استان را از اداره کل استاندارد خوزستان کسب کند، گفت: همچنین

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی:

مراقبت، دقت و مدیریت مهندسی شده مصرف آب اولویت ماست

مهندس نسیم صادقی مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در مجمع سالانه کشت و صنعت امیرکبیر گفت: ما با مدیریت و مهندسی مصرف آب باید حداکثر راندمان در حوزه آب را داشته باشیم. با هوشمندسازی و استفاده از دانش علمی در بالاترین سطح جهانی باید مصرف آب را پایش کنیم و هیچگونه اتلافی در این زمینه نباید داشته باشیم. وی افزود: خوشبختانه امسال دوستان واحد امیرکبیر تلاش بسیار خوبی داشتند و رسیدگی آنها به موضوعات بخش کشاورزی و صنعت قابل تقدیر است اگر چه هنوز با ایده‌آل‌ها فاصله داریم اما مسیر، مسیر خوبی است. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی بیان کرد: توصیه ما این است که تولید را همه‌جانبه نگاه کنیم و علاوه بر رویکرد علمی، باید نگاه اقتصادی به مقوله تولید را هم به عنوان یک پارامتر مهم کاملاً لحاظ کنیم، منطبق تولید علاوه بر اقتصادی بودن بایستی همه عرصه‌های سرمایه را نیز صیانت کند، یعنی هم سرمایه اجتماعی و هم سرمایه‌های زیست محیطی و حفظ و پایداری

پس از برجام معجزه نمی‌شود

به ویژه دولت نتواند آن را به کارآمدترین شکل مدیریت کند، شاید موقعیت حتی بدتری از دوران پیش از برجام پیدا کند. هر فرد، جریان و گروهی سیاسی و اجتماعی که در مسیری برخلاف این حرکت کند منافع ملی را نادیده انگاشته و کاری می‌کند که دستاوردهای دو سال گفت‌وگو باد هوا شود، یادمان باشد که عربستان سعودی، ترکیه و سایر کشورهای همسایه که علاقه‌مند به برجام نیستند از تشتت داخلی استفاده خواهند کرد تا شرایط را به حالت قبل برگردانند. توجه داشته باشیم از امروز ایران، کشوری همانند سایر کشورهای جهان است که تحریم نشده‌اند و البته برای رشد اقتصاد سخت کار می‌کنند.

سیاسی و اقتصادی از پایان تحریم‌ها و شروع اجرای برجام متفاوت باشد، ایجاد وحدت رویه در انتظار و نزدیک‌تر کردن تصورات و انتظارات گروه‌های یادشده از این رخداد بزرگ، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. این نکته باید برای ایرانیان روشن شود که تداوم تحریم‌ها با شکل و ماهیت قبل از مذاکرات لوزان سوییسی می‌توانست مشکلات فوق‌العاده مهمی برای این سرزمین و آینده آن ایجاد کند که با تدبیر مدیران ارشد جامعه از وقوع آن فاجعه جلوگیری شد. با شروع برجام معجزه بزرگ در کسب‌وکار ایرانیان رخ نمی‌دهد و نباید افکار عمومی را تهییج کرد یا خدای‌ناکرده فریفت. این مهم‌ترین گزاره‌ای است که اگر

ادامه از صفحه اول

تشدید تحریم‌های غرب علیه بخش‌های مهم اقتصاد ایران در این سال‌ها از دلایل اصلی شرایط تاسف‌بار زندگی اقتصادی ایران بود. این عامل بسیار مهم در ایستادن چرخ بخش‌های مختلف اقتصادی با رویکرد جدید حکومت و دولت نسبت به گفت‌وگوهای مرتبط با پرونده هسته‌ای اکنون به نقطه صفر رسیده است. شهروندان ایرانی انتظار دارند که در ساعت‌های آینده تحریم‌های ایران از سوی نهادهای بین‌المللی و کشورهای تحریم‌کننده کاملاً لغو و به صورت رسمی اعلان شود. در حالی که ممکن است سطح انتظارات شهروندان، منتقدان دولت، مدیران ارشد

تبریک به قند تربت جام

پس از بررسی‌های به عمل آمده از طریق سازمان بهره‌وری ایران در هفتمین جشنواره ملی بهره‌وری، شرکت فرآورده‌های غذایی و قند تربت‌جام در شاخص‌های بهره‌وری نیروی کار - بهره‌وری سرمایه - بهره‌وری انرژی از سال ۱۳۸۸ لغایت ۱۳۹۳ به عنوان شرکت برتر صنعت قند کشور به لوح تقدیر نایل آمد. نشریه شکر این کامیابی را به کارکنان و مدیران کارخانه تربت جام تبریک می‌گوید.

تبریک به قند جوین

پس از معرفی ۸۴ پروژه ملی به جامعه مدیریت سبز اروپا از ایران ۴ پروژه قند جوین شامل کوره آهک سوز، کلاریفایر، تسویه خانه فاضلاب و درختان گردو از سوی جامعه سبز اروپا بررسی و بالاترین امتیاز ۲۰۱۵ کسب کردند در آخرین جلسه تیم ارزیابی بنیاد جهانی انرژی این طرح‌ها به تندیس بین‌المللی دست یافتند. نشریه شکر این کامیابی را به کارکنان و مدیران کارخانه و مدیران قند جوین تبریک می‌گوید.

اولین برآورد تراز جهانی شکر در سال ۱۶-۲۰۱۵

نتیجه‌گیری مواجه شدن بازار با کسری در سال ۱۶-۲۰۱۵ نیاز خواهد بود و این کسری برای اولین بار پس از شش سال اتفاق خواهد افتاد. آمار و نمودارهای ما نشان می‌دهد که مقدار کسری به ۵/۲ میلیون تن خواهد رسید که در برابر مازاد ۲/۱ میلیون تن سال ۱۵-۲۰۱۴ قابل مقایسه است.

بیشترین کاهش تولید برای اروپا مورد انتظار است، جایی که به نظر می‌رسد کل تولید با کاهش ۴/۹ میلیون تنی نسبت به سال قبل، به رقم ۲۵/۳ میلیون تن برسد. تولید شکر آسیا در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۶۶/۹ میلیون تن خواهد رسید که با این حال، هنوز در حدود ۲ میلیون تن از رکورد ۶۸/۸ میلیون تنی سال گذشته پایین‌تر است، این در حالی است که احتمالاً تولید شکر آمریکای شمالی و مرکزی با تغییر بسیار اندک مواجه شود و از ۲۲/۷ میلیون تن سال گذشته به ۲۲/۸ میلیون تن افزایش یابد. انتظار می‌رود تولید شکر آفریقا با ۰/۵ میلیون تن افزایش به حدود ۱۱/۸ برسد. شدیدترین افزایش تولید سال ۱۶-۲۰۱۵ در آمریکای جنوبی رخ خواهد داد چرا که برآورد می‌شود تولید شکر به واسطه افزایش تولید نیشکر سال زراعی ۱۶-۲۰۱۵ برزیل، به ۴۵/۸ میلیون تن برسد که ۲/۱ میلیون تن بیشتر از تولید سال قبل است. لازم به ذکر است کل شکر تولیدی بین ماه‌های آوریل و سپتامبر ۲۰۱۶ به تراز سال ۱۶-۲۰۱۵ تعلق دارد. تولید شکر اقیانوسیه ممکن است کاهش داشته باشد و از حدود ۵/۵ میلیون تن در سال گذشته به ۵/۳ میلیون تن برسد.

بهبود تولید شکر در کشورهای صنعتی

به نظر می‌رسد تولید شکر کشورهای صنعتی در سال ۱۵-۲۰۱۵ به ۳۸/۷ میلیون تن کاهش یابد که پایین‌ترین سطح طی پنج سال گذشته است و دلیل آن، افت شدید تولید مورد انتظار در اتحادیه اروپا می‌باشد. این موضوع تنها یک سال پس از آن اتفاق افتاده است که تولید این منطقه به بالاترین سطح خود (یعنی ۴۳/۶ میلیون تن) طی ۱۵ سال گذشته‌اش رسیده است. پیش‌بینی می‌شد که تولید شکر در

نگران‌کننده‌تر، اقدامات اعتراض‌آمیز در برابر رییس‌جمهور می‌باشد که به تازگی آغاز شده است و به احتمال زیاد منجر به بی‌ثباتی سیاسی و اقتصادی بیشتر در این روند نزولی خواهد شد.

در این شرایط است که اولین پیش‌بینی تراز جهانی شکر را برای سال ۱۶-۲۰۱۵ (اکتبر/سپتامبر) ارائه می‌کنیم. ممکن است عنوان شود که پیش‌بینی‌های ما در خصوص تولید بر اساس سال زراعی هر کشور ارائه شده است در حالی که این گونه نیست و مقادیر محاسبه شده جهت پیش‌بینی تراز شکر جهانی برای هر کشور بر مبنای دوره زمانی متحده‌الشکل (اکتبر/سپتامبر) در نظر گرفته شده است.

همچنین یادآوری می‌شود که در این برآوردها، معادل شکر چغندرهایی که برای محصول نهایی شکر کریستالی تبدیل نشده را در برابر تولید شکر خود به حساب نمی‌آورد (مثلاً مقادیر شکر قابل استحصال از چغندری که برای اتانول سوختی مورد استفاده قرار گرفته است). لذا این مسأله می‌تواند دلیل اختلاف گزارشات این نشریه با آمارهای انجمن‌های شکر اتحادیه و ارقام رسمی اتحادیه باشد. به علاوه تمام اطلاعات ارقام تولید برحسب ارزش خام ارائه شده‌اند و برای تبدیل به ارزش سفید می‌توان از ضریب ۰/۹۲ استفاده نمود. شاخص‌های فعلی نشان‌دهنده آن هستند که ممکن است سال ۱۶-۲۰۱۵، پایان دوره تولید بیش از حد در بازار شکر جهان باشد چرا که به نظر می‌رسد علیرغم افزایش بیشتر در مصرف جهانی، تولید جهانی به طور قابل توجهی کاهش یابد. در واقع پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی شکر در سال شکر ۱۶-۲۰۱۵ (اکتبر/سپتامبر) به ۱۷۷/۹ میلیون تن تنزل کند که از تولید ۱۸۲/۳ میلیون تنی سال قبل کمتر است. این رقم، پایین‌ترین سطح تولید پس از سال ۱۲-۲۰۱۱ خواهد بود چرا که کاهش قابل توجه در تولید شکر چغندری اروپا، کاهش تولید شکر نیشکری آسیا را همراهی خواهد کرد. با چنین کاهش قابل توجه در تولید (بر روی کارت) و تداوم افزایش مصرف جهانی، به ریاضیات پیچیده‌ای برای

قراردادهای آتی شکر جهانی تا پایان ماه آگوست تحت فشار بودند چرا که در فصل گذشته ۱۵-۲۰۱۴ (اکتبر/سپتامبر)، مازاد جهانی برای پنجمین فصل متوالی تکرار شد. با کاهش ارزش رئال برزیل، قیمت‌های جهانی شکر به پایین‌ترین سطح خود رسیدند به طوری که ارزش پایه قرارداد شکر خام بازار نیویورک در اواخر ماه آگوست معادل ۱۰/۱۳ سنت برای هر پوند بود که پایین‌ترین مقدار پس از ژوئن ۲۰۰۸ است. این در حالی بود که در همین زمان، قرارداد آتی لندن برای شکر تصفیه شده اکتبر به رقم ۳۲۹ دلار برای هر تن رسید که پایین‌ترین سطح پس از ژانویه ۲۰۰۹ بود. با این حال در زمان نگارش این گزارش، ارزش معاملات در بازارهای فوق تا حدودی بهبود یافته و ارزش شکر خام به حدود ۱۴/۵۰ سنت در هر پوند و ارزش آتی شکر سفید لندن به حدود ۳۹۰ دلار در هر تن افزایش یافته است. این بهبود قیمت‌های در پی انتظارات از تقویت پدیده آل‌نینو و افزایش نگرانی‌ها برای تحت تأثیر قرار گرفتن آینده تولید شکر و کاهش آن در چندین کشور رخ داده است. به عنوان مثال، هند دومین فصل بارندگی‌های موسمی متوالی‌اش را از ژوئن تا سپتامبر سپری کرده است و خشکسالی نیز تولید محصولات کشاورزی در اندونزی و آفریقا را تهدید کرده است. در برزیل، آل‌نینو معمولاً حاوی بازندگی‌های بیش از حد متوسط در مناطق نیشکری است که ممکن است عملیات تولید شکر در مراحل پایانی فصل خرد کردن جاری منطقه جنوب مرکزی را تحت تأثیر قرار دهد، هر چند که این فرآیند به افزایش تولید فصل ۱۷-۲۰۱۶ کمک می‌کند.

کاهش شدید ارزش رئال برزیل در سال گذشته، یک عامل مهم برای فشار بر قیمت شکر جهانی بود. در واقع، ارزش پول برزیل به پایین‌ترین سطح خود پس از آغاز به کارش در سال ۱۹۹۴ رسید چرا که سیاست‌های رییس‌جمهور روسف دیلما که یک سال پیش برای مدت چهار سال دیگر در این سمت ابقا شد، اقتصاد برزیل را در عمیق‌ترین بحران خود طی چند دهه گذشته فرو برد. عامل

به احتمال زیاد چین در سال ۱۶-۲۰۱۵ با حدود ۵ میلیون تن شکر (در مقایسه با ۴/۹ میلیون تن سال قبل)، همچنان به عنوان بزرگترین واردکننده شکر جهان باقی بماند. با توجه به شکاف گسترده‌ای بین قیمت‌های داخلی و قیمت شکر خام برزیل (و وجود پتانسیل برای گسترش بیشتر به دلیل کاهش قابل توجه در تولید چین طی سال ۱۶-۲۰۱۵)، هنوز هم انگیزه برای تصفیه‌کنندگان چینی نسبت به واردات شکر از خارج کشور وجود دارد، حتی در مقابل پرداخت عوارض ۵۰ درصدی برای واردات خارج از سهمیه با تعرفه کم (۱/۹۴۵ میلیون تن).

تلاش‌های دولت برای محدود کردن واردات ناموفق بوده است. تصفیه‌کنندگان در سال گذشته نسبت به محدود کردن کل واردات شکر خام خود در سال تقویمی ۲۰۱۵ به میزان ۳/۸ میلیون تن توافق کردند اما حجم زیاد واردات شکر سفید (که شامل توافق نمی‌شد)، مقدار واردات را متورم کرد. واردات شکر خام نیز به طور گسترده‌ای از مقادیر مورد انتظار در توافق بیشتر شد. منابع محلی اعلام کردند که تصفیه‌کنندگان ممکن است در خصوص ذخایر زیاد شکر خام تشکیل جلسه داده و عملیات فرآوری‌شان را برای شکر تصفیه شده تا روبرویی با توافق به تأخیر بیندازند. این هنوز مشخص نیست که آیا توافقی مشابه قبل برای سال آینده انجام خواهد شد یا خیر. قیمت‌های بالاتر چینی به دولت اجازه می‌دهد که نسبت به تخلیه مقداری از ذخایر اقدام کند.

انتظار می‌رود واردات به اتحادیه اروپا در سال ۱۶-۲۰۱۵، به دلیل کاهش تولید داخلی به حدود ۰/۶ میلیون تن افزایش مواجه شود. در سایر نقاط اروپا، واردات روسیه ممکن است از حدود یک میلیون تن سال قبل به کمتر از ۰/۷ میلیون تن در ۱۶-۲۰۱۵ کاهش یابد که دلیل این افزایش قابل ملاحظه تولید شکر چغندری در داخل این کشور است. در صورت تحقق این امر، این رقم می‌تواند پایین‌ترین سطح واردات روسیه طی چند دهه گذشته باشد. واردات شکر اندونزی در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۴ میلیون تن خواهد رسید که از ۳/۲ میلیون تن سال قبل بالاتر است. مصرف داخلی این کشور به دلیل رشد اقتصادی و رشد جمعیت در حال افزایش است در حالی که انتظار می‌رود تولید داخلی به دلیل طولانی شدن آل نینو، تا حدودی کاهش یابد. عامل نگران‌کننده آسیاب‌های داخلی، افزایش تقاضا تقریباً به طور انحصاری با رشد مصرف صنایع غذایی و آشامیدنی است که به جای شکر سفید تولیدی از مزارع داخل کشور، به شکر تصفیه شده تولیدی از شکر خام وارداتی تکیه زده است.

ایالات متحده آمریکا حدود ۳/۲ میلیون تن شکر در سال ۱۵-۲۰۱۴ وارد کرد که فقط در حدود یک درصد کمتر از واردات آن در سال ۱۴-۲۰۱۳ است هر چند توافقنامه با مکزیک در خصوص دسترسی نامحدود شکر این کشور به بازار ایالات متحده در ماه اکتبر گذشته به پایان رسید. در حالی که این توافقنامه به یک کاهش شدید تحویل شکر از مکزیک به (۱/۱ میلیون تن در اکتبر/ اگوست ۱۵-۲۰۱۶ از ۱/۹ میلیون تن سال قبل) منجر شد لیکن این کاهش با افزایش عرصه از دارندگان سهمیه‌بندی در امریکای مرکزی و جنوبی جبران شد. افزایش مورد انتظار در تولید شکر داخلی چغندری ممکن است واردات را به میزان نسبتاً کمی در سال ۱۶-۲۰۱۵ کاهش داده و به ۳/۱ میلیون تن برسد. تخمین زده می‌شود مجموع واردات شکر آسیا در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۳۳ میلیون تن برسد که از ۳۱ میلیون تن سال گذشته بیشتر است. انتظار می‌رود واردات اروپا نیز افزایش یافته و از ۱۰/۸ میلیون تن سال پیش به ۱۱/۳

گذشته است. پیش‌بینی نشان‌دهنده چشم‌انداز کاهش رشد اقتصاد جهانی و پایین‌تر از افزایش نزدیک به ۱/۹ درصدی سال گذشته است.

از نظر منطقه‌ای، تخمین زده می‌شود که مصرف شکر آسیا در سال ۱۶-۲۰۱۵، بیش از متوسط سالانه ۲/۳ درصدی افزایش یابد و به ۸۵/۵ میلیون تن برسد که عمدتاً به دلیل رشد اقتصادی و رشد جمعیتی آن است. رشد مصرف جهانی شکر آسیا از اواخر دهه ۱۹۸۰ بسیار زیاد بوده است. به نظر می‌رسد مصرف شکر اروپا اندکی کاهش به ۳۱/۲ میلیون تن در سال ۱۶-۲۰۱۵ برسد، با این حال انتظار می‌رود مصرف شکر در امریکای شمالی و مرکزی به ۲۱ میلیون تن برسد که اندکی بیشتر از مصرف ۲۰/۹ میلیون تنی سال پیش است که تا حدودی متأثر از اثرات اولیه وضع مالیات روی شکر در اول ژانویه ۲۰۱۴ می‌باشد. به نظر می‌رسد مصرف شکر در امریکای جنوبی با افزایش بسیار مختصر نسبت به سال قبل، از ۲۱/۳ میلیون تن به ۲۱/۴ تن برسد. برزیل، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده این منطقه است که انتظار می‌رود مصرف شکر آن در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۱۲/۹ میلیون تن برسد که به دلیل رکود اقتصادی و مصرف سرانه بالا، عملاً تغییری نسبت به سال قبل نشان نمی‌دهد. مصرف شکر در آفریقا تحت تأثیر نرخ رشد جمعیت بالا هدایت می‌شود و ممکن است در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۲۰/۸ میلیون تن برسد که ۲/۹ درصد رشد نسبت به رقم ۲۰/۳ میلیون تن سال پیش دارد. مصرف شکر در اقیانوسیه در حدود ۱/۷ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود که عملاً هیچ تغییری نسبت به سال قبل نشان نمی‌دهد. بخش اعظم مصرف این منطقه به استرالیا اختصاص دارد به طوری که مصرف این کشور به حدود ۱/۳۵ میلیون تن خواهد رسید.

افزایش مصرف شکر در کشورهای واردکننده به بالاترین سطح

پیش‌بینی می‌شود رشد مصرف شکر کشورهای در حال توسعه در سال ۱۶-۲۰۱۵ به ۲/۱ درصد برسد و کل مصرف این کشورها به ۱۳۴/۵ میلیون تن برسد که حدود ۷۴ درصد تقاضای جهانی است. تقاضای شکر در کشورهای صنعتی همچنان در محدوده ۴۶ تا ۴۷/۵ میلیون تن در سال نو خواهد بود. مقدار مصرف براساس سال ۱۶-۲۰۱۵ معادل ۴۷/۲ میلیون تن تخمین زده می‌شود که پایین‌تر از ۴۷/۴ میلیون تن سال گذشته می‌باشد. پیش‌بینی می‌شود مصرف شکر در کشورهای واردکننده با ۱/۹ درصد افزایش در سال جاری به ۱۵۲/۳ میلیون تن برسد که بیشترین رقم مصرف تاکنون است. به نظر می‌رسد مصرف شکر در کشورهای صادرکننده تنها با ۰/۳ درصد افزایش در سال ۱۶-۲۰۱۵، به رقم کلی ۴۶/۴ میلیون تن برسد که در مقایسه با رقم ۴۶/۲ میلیون تن سال پیش، رشد مختصری را نشان می‌دهد. رشد در این گروه از کشورها در مقایسه با کشورهای واردکننده، تمایل کمتری به افزایش دارد چرا که دسترسی بیشتر به شیرین‌کننده با مصرف سرانه بالا همراه است، بنابراین در این کشورها پتانسیل رشد بیشتر، محدود شده است.

به نظر می‌رسد تقاضای واردات به بالاترین سطح خود افزایش یابد

تخمین زده می‌شود واردات ناخالص در سال ۱۶-۲۰۱۵ با بیش از ۲ میلیون تن افزایش نسبت به سال گذشته، به ۶۵/۴ میلیون تن برسد که بالاترین سطح خود تاکنون است. این بدان معنی است که حدود ۳۶ درصد از شکر مصرفی سالانه جهانی از واردات تأمین می‌شود و در حدود ۲ درصد بیشتر از نرخ دهه گذشته می‌باشد.

کشورهای در حال توسعه با افزایش اندک، از ۱۳۸/۷ میلیون تن به ۱۳۹/۲ میلیون تن برسد، چرا که انتظار می‌رود بهبود قوی در تولید برزیل بتواند کاهش تولید سایر کشورهای گروه را جبران کند. انتظار می‌رود تولید شکر در کشورهای واردکننده با کاهش شدید باشد و از ۹۰ میلیون تن سال قبل به ۸۶/۵ میلیون تن برسد که پایین‌ترین سطح طی پنج سال گذشته است. احتمالاً تولید شکر در کشورهای صادرکننده به ۹۱/۴ میلیون تن برسد که اندکی بالاتر از تولید ۹۲/۲ میلیون تنی آنها در سال گذشته است.

چه چیزی منجر به شکل‌گیری تقاضای شکر جهانی در سال‌های ۱۶-۲۰۱۵ می‌گردد؟

به طور کلی باید پذیرفت که رشد جمعیت و رشد اقتصادی تنها محرک اصلی مصرف جهانی شکر نبوده، بلکه منجر به افزایش مصرف بسیاری دیگر از مواد غذایی اصلی نیز می‌گردند. در زمینه شکر، این امر بدان علت است که افزایش استاندارد زندگی همواره منجر به مصرف بالاتر غذاهای فرآوری شده (مانند لبنیات، نوشیدنی‌های بدون الکل و غیره) با محتوای بالاتر شکر می‌گردد. همچنین، همواره کشتش در آمدی تقاضای شکر برای کشورهای دارای درآمد پایین بیشتر است در حالی که افزایش در مصرف ناشی از افزایش بیشتر در درآمد، کاهش یافته است. بنابراین لازم است تا همواره نگاهی به چشم‌اندازهای رشد اقتصاد جهانی داشته باشیم که هنوز در مسیر رشد دچار مشکل است. شش سال پس از رکود اقتصادی گسترده و عمیق جهانی، هنوز هم بازگشت به یک توسعه قدرتمند و هماهنگ جهانی دست‌نیافتنی باقی مانده است. این امر در گزارش این ماه چشم‌انداز اخیر اقتصادی جهان صندوق بین‌المللی پول آمده است. علیرغم تفاوت‌های قابل توجه در چشم‌اندازهای خاص هر کشور، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند که نرخ رشد در آینده نزدیک تقریباً در سراسر دنیا وجود دارد. علاوه بر آن، خطرات نزول اقتصاد جهانی نسبت به چندماه قبل برجسته‌تر است. رشد اقتصادی در آینده نزدیک هنوز هم برای اقتصادهای پیشرفته در مقایسه با سال‌های گذشته محتمل‌تر است در حالی که این احتمال برای بازارهای در حال ظهور اقتصادهای در حال توسعه که سهمی در حال رشد در تولید جهانی دارند و هنوز هم بخش عمده‌ای از رشد جمعیت را تشکیل می‌دهند، ضعیف‌تر می‌باشد. بیشترین میزان بازیابی در ایالات متحده و بریتانیا قابل ملاحظه است در حالی که در این کشورها سیاست‌های پولی به زودی سخت‌تر می‌شوند ولی این امر در حوزه یورو و ژاپن بیشتر حالت آزمایشی دارد. در کشورهای خارج از اقتصادهای پیشرفته، منابع رشد کندتر بسیار متفاوت است و طیف آن از کاهش در قیمت‌های کالا تا تهدیدات ناشی از رشد اعتباری سریع گذشته و آشفته‌گی‌های سیاسی در نوسان است.

به طور کلی پیش‌بینی شده است که رشد جهانی برای سال ۲۰۱۵ معادل ۳/۱ درصد باشد که ۰/۳ درصد کمتر از نرخ سال ۲۰۱۴ و ۰/۲ درصد کمتر از پیش‌بینی ما در ماه جولای است. صندوق بین‌المللی اظهار می‌کند، عامل نگران‌کننده دیگر آن است که در یک محیط نزولی برای قیمت کالاها، کاهش جریان‌ات سرمایه به بازار پدیدار شده و روی ارزش پول رایج فشار آورد و نوسانات بازار مالی را افزایش دهد، خطرات احتمالی حرکت نزولی چشم‌انداز را افزایش می‌دهد، به ویژه برای بازار در حال ظهور و اقتصادهای در حال توسعه.

در مجموع انتظار داریم مصرف جهانی شکر در سال ۱۶-۲۰۱۵ تا ۱/۵ درصد افزایش یابد به رقم ۱۸۱/۷ میلیون تن برسد که در حدود ۲/۶ میلیون تن بیشتر از سال

آیا چین یکبار دیگر بازار شکر جهان را نجات خواهد داد

(که اکثر آنها به صورت محلی استفاده می‌شود) به ۱۰/۵ میلیون تن برسد که در مقایسه با رقم حدود ۱۳ میلیون تن سال ۲۰۱۳ کاهش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد. گروه سوم، شیرینکننده‌های مصنوعی هستند که در ابتدا به عنوان یک صنعت صادراتی تاسیس شد. امروزه، چین بزرگ‌ترین تولیدکننده، صادرکننده و مصرف‌کننده جهانی ساخارین است. پس از یک نبرد تقریباً ۱۰ ساله، در سال ۲۰۰۲، دولت موفق به محدود نمودن مصرف ساخارین در مواد غذایی داخلی به رقم ۳۲۰۰ تن شد. از آن پس نیز در همین سطح باقی مانده است. این میزان ساخارین معادل ۱/۱ میلیون تن شکر است. برآوردها نشان می‌دهد که ساخارین، ۸۰ تا ۹۰ درصد بازار شیرین‌کننده‌های مصنوعی چین را به خود اختصاص می‌دهد. بایستی تاکید شود که مصرف شیرین‌کننده‌های مصنوعی در این کشور، صرفاً به دلایل اقتصادی است نه به خاطر نگرانی‌های مربوط به سلامتی. به احتمال زیاد رشد فراوان تقاضا برای شیرین‌کننده‌هایی مانند ساخارین کاهش می‌یابد.

از آنجا که میزان مصرف شکر واقعی چین نسبت به استانداردهای منطقه‌ای و بین‌المللی پایین است لذا پتانسیل قابل توجهی برای رشد مصرف در این کشور وجود دارد. در یک سناریوی رشد بالا، می‌توان گفت که مصرف سرانه چین در ۱۰ سال آینده، به رشد خطی متوسط سالانه ۳/۹۵ درصد (۲۰۱۳-۲۰۰۷) ادامه خواهد داد. با توه به سطح برآوردی مصرف (۱۵/۸ میلیون تن، ارزش شکر) شکر در سال ۲۰۱۳ و نرخ رشد جمعیت ۰/۳ درصد، پیش‌بینی می‌شود مصرف سالانه شکر چین به طور متوسط ۳/۹ درصد افزایش یابد. این بدان معنی است که کل مصرف شکر این کشور در سال ۲۰۱۸ می‌تواند به ۱۹ میلیون تن و در سال ۲۰۲۵ به ۲۷/۳ میلیون تن برسد. پیش‌بینی می‌شود سطح مصرف سرانه نیز از ۱۱/۶ کیلوگرم سال ۲۰۱۲ به حدود ۱۷/۹ کیلوگرم در سال ۲۰۲۵ افزایش یابد. در سناریوی رشد کم مصرف سرانه، پیش‌بینی می‌شود رشد مصرف کمتر از ۲ درصد باشد چرا که بازار در حال اشباع است. لذا کل مصرف تا سال ۲۰۲۵ به حدود ۲۲ میلیون تن خواهد رسید. البته این امر حواشی زیادی دارد و بازتاب تجزیه و تحلیل مشکلات حال حاضر بازار شکر چین است. آیا نرخ رشد اقتصادی به طور ثابت کاهش می‌یابد؟ اگر بله، با چه سرعتی؟ آیا دولت به منظور حمایت از کشاورزی داخلی، دسترسی به شکر وارداتی ارزان را محدود می‌کند؟ چه عواملی قیمت‌های بازار جهانی شکر را به سرعت افزایش خواهد داد؟ علیرغم وجود پتانسیل بسیار زیاد در چین، نتایج اولیه نشان می‌دهد که مصرف شکر در حال حاضر رو به جلو ناپیوسته نمی‌باشد که بتواند جهش واردات اخیر را توضیح دهد.

چین در حال حاضر چهارمین تولیدکننده و سومین مصرف‌کننده بزرگ شکر جهان است. به علاوه، این کشور در سال ۱۲-۲۰۱۱ (اکتبر - سپتامبر) حدود ۴/۷ میلیون تن (ارزش خام) واردات شکر داشت و برای اولین بار در تاریخ، به بزرگ‌ترین واردکننده شکر در جهان تبدیل شد. چین در سال بعد این موقعی را از دست داد اما مجدداً آن را در سال ۱۴-۲۰۱۳ به دست آورد و به احتمال زیاد در این فصل و فصل آینده نیز در این موقعیت باقی بماند.

همانند سایر بازارهای کالایی، چین با جذب شکر مازاد بازارهای بین‌المللی توانست فشار منفی قیمت‌های بازار را تعدیل کند. در گذشته نسبت به اینکه واردات غول آسیا، فراتر از نیازهای آن است اتفاق نظر وجود داشت چرا که رشد ذخایر در این کشور به سطحی رسید که بیش از این هرگز دیده نشده بود. این امر پرسشی را مطرح می‌کند که تا چه زمانی واردات می‌تواند به این سرعت ادامه یابد؟ وضعیت در سال ۱۶-۲۰۱۵ ممکن است متفاوت باشد. احتمالاً تولید شکر در این فصل به حدی پایین باشد که تداوم خرید از بازار جهانی را توجیه کند. سوال این است که این کشور تا چه حد گنجایش دارد؟

افزایش پیوسته تقاضا

تقاضا برای شکر در چین قطعه‌ای از یک پازل است. بازار شیرین‌کننده چین شامل سه بخش می‌باشد: شکر، شیرین‌کننده‌های قوی، و شیرین‌کننده‌های ذرت که در اصطلاح محلی به قند نشاسته معروف است. شکر نقش غالب را دارد اما تنها شیرین‌کننده موجود نمی‌باشد. در حال حاضر سهم شکر از کل تقاضا برای شیرین‌کننده‌ها، از دوسوم تقاضای بازار تجاوز نمی‌کند. شکر هنوز هم بخشی از رژیم غذایی مرسوم در چین نمی‌باشد. بر اساس اعلام فائو، سهم شکر در کالری مصرف روزانه چینی پایین است و به ۲/۲ درصد می‌رسد که پایین‌تر از میانگین جهانی ۶/۹ درصد سال ۲۰۱۱ می‌باشد به عبارتی دیگر، تاکنون شکر نقش مهمی در مصرف غذایی مردم این کشور نداشته است. علاوه بر این، میانگین مصرف سرانه شکر به ازای هر نفر در حدود ۱۲ کیلوگرم است که کمتر از نصف میانگین جهانی و حتی به طور قابل توجهی پایین‌تر از میانگین سرانه ۱۹/۳ کیلوگرم آسیا است.

قند نشاسته، دومین گروه بزرگ از شیرین‌کننده‌ها است که هم قابل مقایسه با کیفیت بالای شربت ذرت با فروکتوز بالا است و هم گلوکز کیفیت پایین. در سال ۲۰۱۲، مصرف این گروه به شدت افزایش یافت اما قیمت‌های بالاتر برای ذرت و کاشه شدید قیمت شکر، منجر به کاهش مصرف آن شد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۵، کل تولید این گروه

میلیون تن برسد، چرا که افزایش محموله‌ها به اتحادیه اروپا بیش از کاهش محموله‌های وارد شده به روسیه خواهد بود. به نظر می‌رسد میزان واردات شکر به آفریقا با اندکی کاهش، از ۱۴ میلیون تن فصل گذشته به ۱۳/۸ میلیون تن برسد که دلیل آن می‌تواند دسترسی بیشتر به تولید داخلی باشد. واردات امریکای شمالی و مرکزی به دلیل کاهش مورد انتظار در واردات ایالات متحده به نظر می‌رسد با کاهش اندکی روبه‌رو باشد و از ۵ میلیون تن سال قبل به ۴/۹ میلیون تن برسد. مقدار واردات شکر به امریکای جنوبی ناچیز است اما پیش‌بینی می‌شود از ۱/۹ میلیون تن قبل به حدود ۲ میلیون تن افزایش یابد.

کاهش ذخایر جهانی برای اولین بار پس از سال ۲۰۰۹-۱۰

مازاد یا کسری در یک سال شکر برای درک شکاف بین تولید و تقاضای جهانی از جمله مصرف‌نشده (شکاف بین صادرات و واردات) مناسب است. بررسی دقیق‌تر این رویکرد نشان می‌دهد که مفهوم ساده مازاد با کسری به معنای افزایش یا کاهش در ذخایر است.

در حالی که اواخر ماه جولای، مازاد شکر سال ۱۵-۲۰۱۴ (اکتبر / سپتامبر) را بدون تغییر نسبت به سال قبل و در حدود ۲/۱ میلیون تن پیش‌بینی کردیم لیکن در اولین پیش‌بینی فصل جدید ۱۶-۲۰۱۵، انتظار داریم با کسری ۵/۲ میلیون تنی مواجه باشیم که این شرایط برای اولین بار بعد از فصل ۱۰-۲۰۰۹ به وجود خواهد آمد.

با توجه به اینکه این کسری نسبتاً بزرگ است، پیش‌بینی می‌شود نسبت ذخایر به مصرف در فصل جدید با یک کاهش قابل توجه ۳/۵ درصدی، به ۴۰/۸ درصد برسد. در حالی که این نسبت به طور قابل توجهی کمتر از «سطوح آسیایش» حدود ۴۴ درصدی هر یک از دو فصل گذشته آن است لیکن هنوز به شدت بالا از سطح بحرانی ۳۵ درصد سال‌های ۱۰-۲۰۰۹ و ۱۱-۲۰۱۰ می‌باشد که باعث افزایش قیمت‌های شکر خام به ۳۶ سنت در هر پوند شد. با این حال، بازگشت به کسری برای اولین بار پس از سال ۱۰-۲۰۰۹، نباید با کمبود شکر اشتباه گرفته شود. به خصوص اینکه انتظار می‌رود تولید شکر سال ۲۰۱۶ در منطقه مرکز/ جنوب برزیل، در نیمه دوم سال تراز ۱۶-۲۰۱۵ بهبود یابد. با این حال، تغییرات به وضوح چرخش به سمت کاهش ذخایر مازاد جهانی را نشان می‌دهند و در صورتی که تولید تایلند و یا هند به کمتر از حد انتظار در سال ۱۶-۲۰۱۵ تنزل کند وضعیت می‌تواند حساس‌تر هم بشود. همچنین، بسیاری از صنایع شکر در سراسر جهان، شکر را با قیمت‌های کمتر از هزینه تولید به فروش می‌رسانند که در درازمدت غیرقابل تحمل بوده و ممکن است تولید در سال‌های آینده را متاثر کند.

ذخایر مازاد به منظور دسترسی بی‌وقفه به محصول از تولید کارخانه تا مصرف‌کننده و پوشش نیاز مصرف در فاصله زمانی بین پایان یک دوره تولید و آغاز دوره بعدی مورد نیاز است. به نظر می‌رسد این وضعیت تا پایان سپتامبر ۲۰۱۶ در جهت مشابه سال قبل ادامه داشته و از رکود ۱۴ میلیون تن سال قبل به حدود نصف یعنی ۷/۲ میلیون تن برسد. هر دیدگاهی که اعمال شود آشکار است که هنوز مقدار زیادی شکر برای آینده قابل پیش‌بینی است. ذخایر جهانی شکر در طول پنج فصل مازاد، مملو از شکر شده‌اند و حتی در برخی از کشورها مانند چین و هند، این ذخایر بیش از اندازه بوده است. به احتمال زیاد این موضوع به زیرسازی بازار بستگی دارد و ممکن است از افزایش موج قیمت‌ها به صورت تهاجمی ممانعت کند.

قیمتهای نیشکر چین (کوانچی، یوان/تن)

خرید بخشی از شکر تولیدی کارخانه‌ها توسط دولت

کمتر از ۲ میلیون تن رسید. وی با ابراز امیدواری از تولید یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن شکر در سال جاری اظهار داشت: این رکورد تولید در تاریخ صنعت ایران بی‌نظیر خواهد بود.

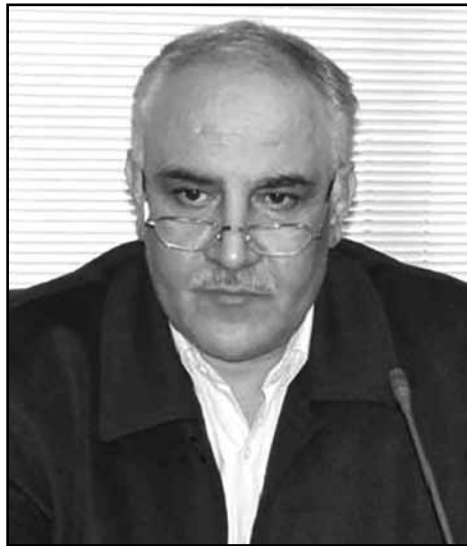
جلوگیری از واردات شکر به کشور امید را در بین کشاورزان و صنایع قند و شکر زنده کرده است و امیدواری کشاورزان و کارخانه‌ها برای فروش شکر به قیمت مصوب دولت، از عوامل مؤثر بر افزایش تولید بوده است.

رئیس انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر بیان داشت: در مجموع در سال‌های ۹۳ و ۹۴ بیش از ۱/۲ میلیون تن شکر به کشور وارد شده که حدود ۸۰۰ هزار تن آن سال گذشته و از ثبت سفارش‌های قبلی وارد شد و حدود ۳۰۰ هزار تن هم امسال برای تأمین ذخایر استراتژیک وارد شده است. وی با بیان اینکه شکر وارداتی در سال جاری وارد بازار نشده است، افزود: از آنجا که این

واردات برای تأمین ذخایر استراتژیک بود، شکر وارداتی تأثیری بر بازار داخلی نداشته است. دانایی با اشاره به رکود حاکم بر بازار شکر، اظهار داشت: هیچ فرد یا وزارتخانه‌ای نقشی در رکود بازار شکر نداشته است بلکه رکود اقتصادی حاکم بر اقتصاد مانع به فروش رفتن شکر تولیدی داخل کشور شده است. رئیس انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر تصریح کرد: صنایع تولید شیرینی، شکلات و نوشابه که مصرف‌کننده شکر هستند، تولیدشان ۴۰ تا ۵۰ درصد کاهش یافته و همین امر خود به خود درخواست خرید شکر را به همان میزان کاهش داده است.

وی افزود: خوشبختانه در شرایط رکود فعلی جلوی واردات شکر گرفته شده و اگر وضعیت قبلی درباره واردات حاکم بود، قطعاً تا الان کارخانه‌های قند و شکر تعطیل شده بودند. دانایی گفت: در سال‌های ۸۵ تا ۹۲ میزان واردات شکر بیش از یک میلیون تن بود و حتی در یکی از این سال‌ها ۲ میلیون تن شکر به کشور وارد شد.

رئیس انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر بیان داشت: حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن شکر به دلیل رکود حاکم بر این بازار در انبارهای صنایع قند و شکر مانده و به فروش نرفته است.

کارخانه‌های قند و شکر اظهار داشت: امسال ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تن چغندر از کشاورزان خریداری شده و این مقدار طی سال‌های اخیر بی‌نظیر بوده است. دانایی بیان داشت: با توجه به میزان خرید چغندر قند پیش‌بینی می‌شود، یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن شکر تولید شود.

تولید بی‌سابقه چغندر و رکود صنایع

دبیر انجمن صنایع قند و شکر همچنین با بیان اینکه امسال ۵ میلیون تن چغندر قند در کشور تولید شده است، گفت: مصرف شکر با رکود حاکم بر صنایع، کاهش یافته و بخشی از شکر تولیدی در کارخانه‌ها انبار شده است. تولید چغندر قند امسال نسبت به ۸ سال گذشته بی‌سابقه بوده است. وی با بیان اینکه برداشت چغندر قند از مرز ۵ میلیون تن گذشته است، اظهار داشت: این رقم احتمالاً تا پایان برداشت به ۵/۵ میلیون تن برسد. سال ۹۳ در مجموع ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن چغندر قند تولید شد. دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر تصریح کرد: میزان تولید چغندر در کشور در سال ۸۵ رقم ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن بود، اما از آن سال به بعد به علت افزایش واردات شکر، تولید چغندر قند در سال‌های ۸۷ و ۸۸ به

دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر با بیان اینکه صنایع قند و شکر ۹۰۰ میلیارد تومان به کشاورزان بدهی دارند، گفت: دولت اعلام کرده بخشی از شکر داخلی توسط شرکت بازرگانی خریداری شود تا کارخانه‌ها بخشی از طلب کشاورزان را بپردازند.

بهمین دانایی، دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر گفت: کارخانه‌های قند و شکر از آغاز خرید تضمینی چغندر قند در سال جاری (از مهرماه تاکنون) در مجموع یک هزار و ۴۲۷ میلیارد تومان چغندر از کشاورزان خریداری کرده‌اند.

وی با بیان اینکه بخشی از مطالبات کشاورزان توسط صنایع قند و شکر بابت خرید تضمینی چغندر قند پرداخت شده است، گفت: کارخانه‌ها هنوز ۹۰۰ میلیارد تومان به کشاورزان بابت خرید تضمینی چغندر قند در سال جاری بدهکار هستند.

دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر اظهار داشت: بازار شکر امسال دچار رکود شده و بخشی از شکر تولیدی کارخانه‌ها در انبارها مانده و به فروش نرفته است. دانایی تصریح کرد: خوشبختانه با بررسی شرایط توسط وزارت جهاد کشاورزی این وزارتخانه به شرکت بازرگانی دولتی ایران اعلام کرده تا بخشی از شکر موجود در انبار کارخانه‌های قند و شکر خریداری شود.

وی افزود: این تصمیم دولت موجب می‌شود تا بدهی کارخانه‌های قند و شکر بابت خرید تضمینی چغندر قند هر چه زودتر به کشاورزان پرداخت شود.

دبیر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر بیان داشت: شرکت بازرگانی دولتی ایران هر ساله مقداری شکر به عنوان ذخایر استراتژیک خریداری و در انبارهایش ذخیره می‌کند که با این تصمیم دولت مبنی بر خرید شکر تولیدی کارخانه‌ها ذخایر استراتژیک شکر به جای واردات از تولید داخلی تأمین می‌شود.

وی از میزان و مقدار خرید شکر توسط شرکت بازرگانی دولتی اظهار بی‌اطلاعی کرد و افزود: هر مقدار شکر توسط دولت خریداری شود می‌تواند پرداخت بخشی از مطالبات کشاورزان را تسریع بخشد. دبیر انجمن صنفی

پروژه‌های مدیریت منابع آب فائو در ایران آغاز شد

تا بتوانیم الگوی پایداری برای مصرف منابع آب در کشور ایران ایجاد کنیم. ناکوزی با اشاره به اینکه فعالیت‌های لازم برای مقابله با کم‌آبی، باید پایدار برنامه‌ریزی شود گفت: نتایج این کار در بلندمدت نمایان می‌شود، فائو دارای دانش و تخصص فنی در این حوزه است. وی افزود: فائو پروژه‌هایی در خاور نزدیک (خاورمیانه) و شمال آفریقا با همکاری مشترک اجرا کرد. در مجموع سازوکارهایی برای بهره‌برداری مناسب از منابع آب داریم و مکانیزم‌هایی نیز برای مقابله با چالش آب در نظر می‌گیریم. محسن جلال‌پور رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز با اشاره به اینکه برای برگزاری روز ملی آب در کشور از نماینده فائو و یونسکو دعوت به عمل آمده است گفت: امسال همچنین همایشی به عنوان «آب مجازی» با همکاری آنها برگزار می‌شود. وی افزود: ما درباره اصلاح وضعیت آب گزارش‌هایی به نمایندگان این سازمان‌ها ارائه دادیم. ضمن اینکه عملکرد ۵ ساله اتاق در بحث آب که عملکردی قابل قبول است به آنها ارائه شد و مورد استقبال قرار گرفت.

رئیس اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: روز جهانی آب در ایران ۲۰ روز زودتر از ۲ فروردین ۹۵ به ۱۲ اسفند سال جاری منتقل شده است و به دنبال این هستیم که دغدغه‌های اتاق بازرگانی، مردم و فعالین اقتصادی را که برای حفظ این ثروت ملی دارند به اطلاع برسانیم. فضای فرهنگ‌سازی برای مردم ایجاد می‌شود تا خود مردم مطالبه‌گر استفاده بهینه از آب باشند که در این زمینه مسابقاتی نیز برگزار می‌شود.

نماینده مستقر فائو در ایران با اعلام «پروژه‌های مشترک کانون ابتکار منطقه‌ای کمبود آب فائو از ابتدای سال میلادی جاری در ایران آغاز شد» گفت: در حال بررسی و اجرای برخی از پروژه‌ها درباره نظارت و مدیریت بر منابع آب هستیم. سرچ ناکوزی درباره وضعیت منابع آبی و بهره‌برداری این ماده در ایران، اظهار کرد: چالش آب تنها برای ایران نیست و سایر کشورها منطقه نیز با این مشکل روبه‌رو هستند و چالش‌های مشابهی دارند. از چالش‌های دیگر در این ارتباط می‌توان به مسائل زیست محیطی و تخریب آن اشاره کرد و باید بهره‌وری بیشتری در الگوهای آب ایجاد شود.

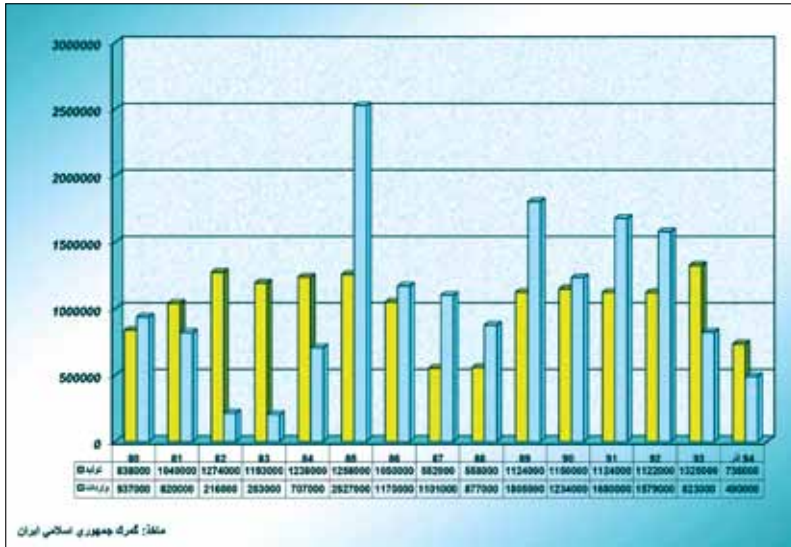
در این خصوص لازم است که همکاری میان بخش خصوصی و دولتی در ایران تقویت و رویکرد گروهی و دسته جمعی ایجاد شود. ما با این فعالیت‌ها می‌توانیم علاوه بر رفع محدودیت‌ها به رشد بخش کشاورزی کشور ایران کمک کنیم.

نماینده مستقر فائو در ایران با اشاره به اینکه ایران به عنوان کانون ابتکار منطقه‌ای کمبود آب انتخاب شد، ادامه داد: پروژه‌های مشترکی با ایران از ابتدای سال میلادی جاری داریم. با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، وزارت نیرو و سازمان محیط زیست در حال بررسی و اجرای برخی از پروژه‌ها درباره نظارت و مدیریت بر منابع آب هستیم و اعتقاد داریم که برای تحقق این امر، باید مشارکت بخش‌های خصوصی و دولت تقویت شود. جامعه مدنی نیز برای تحقق این امور باید مشارکت داشته باشند

بازار بانصاف واردات شکر پارسال مدیریت شد

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان آذر ماه سال ۱۳۹۴ (ارقام به تن)

آمارهای در دسترس نشان می‌دهد میزان واردات شکر در ۹ ماه منتهی به پایان آذر ۱۳۹۴، ۴۹۰ هزار تن رسیده است که ۴۳۳ هزار تن کمتر از واردات این محصول در سال ۱۳۹۳ است.

یک محاسبه ساده نشان می‌دهد که واردات شکر تا آخر پاییز سال ۱۳۹۴ تفاوت قابل توجهی به واردات شکر در همین مدت نسبت به سال ۱۳۹۲ نیز دارد. با توجه به موافقت وزارت جهاد کشاورزی و تفویض اختیار به انجمن صنعتی کارخانه‌های قند و شکر ایران برای تنظیم بازار این محصول و واردات مدیریت شده می‌توان تفاوت مدیریت‌ها را درک کرد.

واردات مدیریت شده شکر در سال ۱۳۹۴ چند نکته را به خوبی نشان می‌دهد. نکته نخست این است که واردات شکر در سال‌های پیشین بی‌رویه بوده است و می‌شد با واردات کمتر نیز بازار را اداره کرد. نکته دوم این است که اگر دلسوزی و تعهد با تخصص و تجربه توأم باشند می‌توان بازار شکر را بدون التهاب مدیریت کرد و از هیاهو و جنجال اجتناب کرد.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۴

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۰	۰	۰	۴۹۰
	جمع هر ماه + ماه های قبل	۰	۵۵	۱۷۳	۲۱	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۰	۴۹۰	۴۹۰	۴۹۰

۶۱۹

تبریک به قند چناران

علیرضا جمیع مدیرکل استاندارد خراسان رضوی از علی ناظران مدیرعامل واحد تولیدی قند چناران به دلیل رعایت معیار مصرف انرژی براساس استانداردهای مرتبط تقدیر کرد. در تقدیرنامه ارسال شده به قند چناران آمده است با رعایت و تداوم مدیریت مصرف انرژی شاهد بهبود بهره‌وری، کاهش قیمت تمام شده، حفظ محیط زیست و رعایت الگوی مصرف باشیم. توفیق روزافزون شما در خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را از خداوند متعال خواستاریم. نشریه شکر این موفقیت را به مدیران و کارکنان شرکت قند چناران تبریک می‌گوید.

انجمن صنعتی کارخانهای قند و شکر ایران

معاونت شکر

زیر نظر شورای نویسندگان

صفحه‌آرا: علی صائم

تلفن و نمابر:

۸۸۹۶۹۰۵۵-۸۸۹۶۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴